

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Straf- en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nota naar aanleiding van het verslag wetsvoorstel
modernisering strafbaarstelling mensenhandel

Datum
12 september 2025

Projectnaam
6769038

Onze referentie
6769038

Dossiernummer
6769038

Afstemming met
De nota naar aanleiding van
het verslag is afgestemd met
DWJZ/SBR, DGRD/DRC en
SZW.

Bijlage(n)
2

Bijlage(n)

1. Verslag wetsvoorstel modernisering strafbaarstelling mensenhandel
2. Nota naar aanleiding van het verslag wetsvoorstel modernisering strafbaarstelling mensenhandel

1. Aanleiding

De Vaste commissie van Justitie en Veiligheid van de Eerste Kamer bracht op 16 juli jl. verslag uit over het wetsvoorstel modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel. De in het verslag gestelde vragen zijn in de nota naar aanleiding van het verslag van een antwoord voorzien.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de nota naar aanleiding van het verslag bij bovenstaand wetsvoorstel en aanbieding daarvan aan de Eerste Kamer.

3. Kernpunten

Voor het verslag is inbreng geleverd door de leden van de fracties van BBB, GroenLinks-PvdA, D66, SP en PvdD. De gestelde vragen hebben onder meer betrekking op verduidelijking van een aantal in het wetsvoorstel gebruikte begrippen, capaciteit van de opsporing en de gevolgen van het amendement Verkuilen/Bikker, waarmee ten aanzien van het misdrijf mensenhandel een aangifteplicht gaat gelden. Ook is gevraagd naar de verhouding tussen enerzijds de bescherming van slachtoffers van mensenhandel zonder verblijfstitel en degenen die hen hulp bieden in het onderhavige wetsvoorstel en anderzijds de strafbaarstelling van illegaliteit die onderdeel is van de Asielnoodmaatregelenwet. Zie over de inhoud van de nota naar aanleiding van het verslag ook paragraaf 4.2.2 van deze beslisnota.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Het regeerprogramma beschrijft dat dit kabinet mensenhandel stevig bestrijdt, onder andere door het verder brengen van het onderhavige wetsvoorstel (p. 103). In het parlement is onverminderd aandacht voor de aanpak van mensenhandel. Het wetsvoorstel werd op 10 juni jl. met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer.

De Minister van SZW is tweede ondertekenaar van dit wetsvoorstel.

4.3 Juridische overwegingen

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf- en Sanctierecht

4.3.1 Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel wijzigt de regeling van mensenhandel in het Wetboek van Strafrecht en in het Wetboek van Strafrecht BES. Het voorstel heeft als centrale doelstelling het effectiever maken van de strafrechtelijke aanpak van mensenhandel, waardoor de vervolging van daders en de bescherming van slachtoffers worden verbeterd. Dit wordt gedaan door middel van:

- het toegankelijker maken van de wettelijke regeling als geheel, zodat de rechtspraak wordt voorzien van een eenvoudiger te begrijpen en gemakkelijker toe te passen regeling; en
- het op onderdelen verruimen van de strafrechtelijke aansprakelijkheid voor mensenhandel en daarmee samenhangende gedragingen, in het bijzonder ten aanzien van ernstige misstanden in de arbeidssfeer (waartoe de nieuwe strafbaarstelling ernstige benadeling wordt geïntroduceerd).

Datum
12 september 2025

Onze referentie
6769038

4.3.2 Nota naar aanleiding van het verslag

Voor de volgende onderwerpen wordt uw bijzondere aandacht gevraagd.

Aangifteplicht mensenhandel

Er zijn door de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, SP en PvdD verschillende vragen gesteld over het amendement Verkuijlen/Bikker. Met dat amendement is artikel 273f Sr toegevoegd aan artikel 160, eerste lid, Sv, waardoor voor mensenhandel een aangifteplicht geldt. Deze leden wilden onder meer weten of de wet uitzonderingen kent op de aangifteplicht, of er reden wordt gezien de aangifteplicht te wijzigen en of de aangifteplicht effectief is.

Hierop is geantwoord dat artikel 160, tweede lid, Sv een belangrijke uitzondering op de aangifteplicht maakt: deze plicht geldt niet voor personen die door het doen van aangifte gevaar zouden doen ontstaan voor vervolging van zichzelf of die – in het geval dat een ander zou worden vervolgd – zich van het afleggen van een getuigenis zouden kunnen verschonen. Het gaat dan onder meer om naaste familieleden, echtgenoten en geregistreerd partners van de verdachte (artikel 217 Sv) en personen die vanuit hun stand, beroep of ambt het verschoningsrecht toekomt (artikel 218 Sv), waaronder artsen en psychologen. Andere personen, die niet onder het bereik van dit tweede lid vallen, zijn wel gehouden aangifte te doen.

Er wordt geen aanleiding gezien voor een nadere aanpassing van artikel 160 Sv, nu er door amendement is gekozen voor een verruiming van de reikwijdte. Daarbij wordt nog opgemerkt dat het in strijd met de aangifteplicht van artikel 160 Sv niet doen van aangifte van mensenhandel op zichzelf niet strafbaar is. Als niet aan de aangifteplicht uit artikel 160 Sv is voldaan, is dus uitsluitend sprake van de schending van een rechtsplicht. Dit betekent evenwel niet dat de aangifteplicht hiermee per definitie niet effectief is. Voor de effectiviteit van de aangifteplicht is met name van groot belang dat in de praktijk wordt ingezet op het vergroten van de bekendheid hiermee en het vergroten van de aangifte- en meldingsbereidheid. Hierop wordt ingezet in het kader van het Actieplan Samen tegen mensenhandel.

Verhouding met voorgestelde strafbaarstelling van illegaliteit

Door de leden van de fracties van D66 (waarbij de leden van GroenLinks-PvdA zich hebben aangesloten) is gevraagd naar hoe de bescherming van slachtoffers

van mensenhandel zonder verblijfstitel en degenen die hen hulp bieden in dit wetsvoorstel zich verhoudt tot de strafbaarstelling van illegaliteit in de Asielnoodmaatregelenwet die thans aanhangig is bij de Eerste Kamer.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Straf- en Sanctierecht

Hierop is geantwoord dat op verzoek van de minister van Asiel en Migratie de Afdeling advisering van de Raad van State voorlichting heeft gegeven over dat onderdeel van dat wetsvoorstel, dat die voorlichting hem tot de conclusie heeft gebracht dat het voorstel voor de Asielnoodmaatregelenwet in die zin aanpassing behoeft dat al uit de wet moet blijken dat – kort gezegd – het verlenen van hulp bij het illegaal verblijf van een ander niet strafbaar is, en dat de minister van Asiel en Migratie op 8 september 2025 een wetsvoorstel in formele consultatie heeft gegeven dat het voorstel voor de Asielnoodmaatregelenwet op dit punt wijzigt (novelle). Verder is in algemene zin ten aanzien van vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel zonder verblijfstitel opgemerkt dat zij verblijfsrechtelijke bescherming kunnen ontlenen aan vreemdelingenrechtelijke wet- en regelgeving. Dan is geen sprake van illegaal verblijf. In algemene zin geldt verder dat een slachtoffer van mensenhandel op grond van het zogenoemde *non-punishmentbeginsel* – dat in het onderhavige wetsvoorstel wordt in de wet wordt vastgelegd – niet strafbaar is als hij in rechtstreeks verband daarmee een feit begaat waartoe die persoon is gedwongen.

Datum
12 september 2025

Onze referentie
6769038

Planning nota naar aanleiding van het verslag

De Eerste Kamer heeft in het verslag verzocht om uiterlijk 5 september de nota naar aanleiding van het verslag te ontvangen. Omdat enkele antwoorden wat nadere afstemming vergden, was iets meer tijd daarvoor nodig. Hierover is de griffie van de Eerste Kamer bericht.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.